

Ur *Aftonbladet* 30/4 2015

Grattis 1 maj!

Håkan Blomqvist och Kjell Östberg skriver ett hyllningstal till en 125-åring

Hjalmar Branting talar på Norra Bantorget i Stockholm 1 maj 1902

Upp ur sofforna, ut på gatorna, bygg barriaderna och storma palatsen – tiden är knapp och våren är här!

Dröna på soffan?

När våra systrar och bröder på flykt drunknar i havet och behöver allas händer! När våra grekiska kamrater stryps av EU-finansen för kampen mot fattigdomen. När en värld ska byggas om för våra barnbarns överlevnad.

Vända bort blicken?

När Europas tjugofem miljoner arbetslösa börjat tigga utanför Ica. När fascistiska ekon trampar upp från historiens källare. Och bonusmiljardärerna skrattar hela vägen från bolagsstämmorna till privatjeten – medan lukten av armod tränger igenom fasaderna.

Orka?

När politiker hycklar, drömmarna grusas, tågen har stannat och sms-jobben hetsar.

Ja, ja. Och sen då?

Låta allt rulla tillbaka, till herrskap och tjänstefolk, marschmusik och överhetsfjäsk, rika och fattiga, börskrasch, depression och – krig? Sådan är ju kapitalismen – och klassamhällets lag. Redan överröstar de militära upprustarna varandra till vibrationerna från granater i Ukraina och Arctic Challenges bombflyg över Norrland.

Så bara ge upp? Glöm det!

Hör du inte – koltrastens klara sång genom larmet och det stilla gryningsljuset, rösterna som välkomnar de hemlösa med värme, som i tusental sjöng ”Kämpa Showan!” och kopplade

armkrok i Kärrtorp. Som segt håller emot på jobbet och i vardagen, som försvarar ett uns av anständig rättvisa, av jämlikhet, solidaritet – och de andra nötta ordens mening ...

Höj blicken!

I Grekland har folket sagt ifrån, för att stoppa slakten av välfärd och gemensamma tillgångar. Att sjukhusen har mediciner eller pensionärer slipper svälta måste gå före bankernas profiter. Syriza och spanska Podemos bygger breda vänsterrörelser och utmanar det bestående.

Det kan vi också göra.

Alla tusentals som stått upp mot rasism och diskriminering, alla fackliga slitvargar som protesterat mot lönedumping och otrygga arbetsförhållanden, de många tusen nya medlemmar som sökt sig vänsterut, unga feminister i Fi som vägrar ta skit, de som slitit ett liv och ändå blir fattigpensionärer, alla som inte längre står ut med segregationen – vare sig på Östermalm eller i förorterna. Tillsammans kan vi sätta eld i baken på den gamla arbetarrörelsen, bygga ett fort mot högern och pressa dagens ängsliga mittenpolitik åt vänster.

Signalen går!

Det är dags att samla till en bred mosaikvänster och bygga ett starkt solidaritetsblock underifrån. En levande folklig vänster tvärs över gamla skiljelinjer för alla dem som vill sätta människovärdet före marknaden och behoven före vinsten.

Vi har de många med oss. Som vill slå vakt om en jämlik välfärd mot privatiseringar och vinstplundring. Som vill återupprusta skolorna och få tågen att gå. Vi kan lära av varandra, gammal arbetarrörelse och nya aktivister, hålla rådslag och knyta kontakter, kämpa separat och tillsammans. Och röja en väg, ut ur den nyliberala återvändsgränd av girighet som kväver vår gemensamma skaparkraft.

Lösningen är inte att göra halt vid den ”mitt” som de gamla partierna träter om. Där hotar en avgrund, som redan slukat socialdemokratin i Grekland och Spanien. Löfvens och Anderssons opinionssiffror ligger 10 procent under Juholts när hans vänsterprofil var som skarpast.

Nu är det dags!

Samla alla de fantastiska idéer som dyker upp överallt om hur vi bygger ett nytt samhälle. Visa att verklig förändring börjar på gator och torg, bostadsområden och arbetsplatser, i fackföreningar, aktionsgrupper och sociala rörelser.

”Stå inte där och titta på, in i ledet och börja gå!” Eller dansa, jogga och spring!

För 125 år sedan samlades de finklädde arbetarskarorna på Gärdet i Stockholm till den första svenska förstamajdemonstrationen – och började i grunden förändra samhället. Men de förbättringar som tillkämpades under hundra år är nu under dödshot, och flera redan förlorade.

”Det är nu det börjar”, sa Hjalmar Branting den gången på Gärdet. Så låt oss då gå vidare, i spåren av de första modiga stegen. Och nästa första maj går vi alla tillsammans!

Håkan Blomqvist, Kjell Östberg